

รายงานการกำหนดมาตรการและประเด็นความรู้ที่ให้แก่ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น (Advocacy/Intervention)
รอบที่ 1 : 5 เดือนแรก ปี 2564

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น

หน่วยงาน ศูนย์อนามัยที่ 6

กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่น ศูนย์อนามัยที่ 6 ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น (Policy advisor / Researcher/ Message messenger) ได้ดำเนินการวิเคราะห์ ทบทวนสถานการณ์ ผลการดำเนินงาน องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง (ตามเอกสารแนบ “รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น(Assessment)”) เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบาย มาตรการ องค์ความรู้ในการสื่อสาร และแผนบูรณาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่นให้กับคณะทำงานขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพวัยเรียนวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 ในการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามประเมินผล และจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2564 วันที่ 20-21 กรกฎาคม 2563 โดยสรุปสาระสำคัญจากการประชุมดังนี้

1. เป้าหมายในการดำเนินการเขตสุขภาพที่ 6

- 1.1 ร้อยละของเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 67
- 1.2 ร้อยละของเด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วน และอ้วน ร้อยละ 10
- 1.3 ร้อยละของเด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก ร้อยละ 70
- 1.4 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี ไม่เกิน 1.0 ต่อ ประชากรหญิงอายุ 10-14 ปีพันคน
- 1.5 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ไม่เกิน 35.49 ต่อ ประชากรหญิงอายุ 15-19 ปีพันคน
- 1.6 ร้อยละตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ไม่เกิน 13.5
- 1.7 ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern methods) หลังคลอดหรือหลังแท้ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 1.8 ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หลังคลอดหรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. การวิเคราะห์ Gap ข้อมูลจากรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริม

สุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น และเป้าหมายในการดำเนินปี 2564 ประเด็นภาวะสุขภาพ พบว่า เด็กอายุ 6-14 ปีสูงดีสมส่วน มีแนวโน้มดีขึ้นแต่พบภาวะเตี้ย เริ่มอ้วนและอ้วนยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะซีด ร้อยละ 22.8 และเด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กข้อมูลมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย และบางจังหวัดมีผลการดำเนินงานต่ำมาก ดังนั้น intervention ที่จะช่วยลดภาวะซีดในเด็กวัยเรียน คือ เพิ่มการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในกลุ่มเด็กอายุ 6-12 ปี โดยผลักดันการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กร่วมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ในการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางการบริหารงบสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคประเภทบริการ (P&P Area based: PPA) ปีงบประมาณ 2564 ประเด็นอัตราการคลอดวัยรุ่นลดลงแต่ยังสูงกว่าค่าเป้าหมาย และการตั้งครรภ์ซ้ำสูงกว่าเป้าหมาย ดังนั้น Intervention ที่จะช่วยลดการตั้งครรภ์ซ้ำคือการคุมกำเนิด โดยเฉพาะการคุมกำเนิดกึ่งถาวร ซึ่งเขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มการคุมกำเนิดที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งในปี 2564 ศูนย์อนามัยที่ 6 และเครือข่ายร่วมผลักดันให้การคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่เป็น QOF (Quality and Outcome Framework) ของเขตสุขภาพที่ 6 ดังนั้นการกำกับ ติดตามการจัดบริการคุมกำเนิดกับพื้นที่

- 1 **2. ข้อเสนอเชิงนโยบาย** สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อวัยเรียนวัยรุ่นสูงวัยส่วน ไม่มีภาวะโลหิตจาง
- 2 จากการขาดธาตุเหล็ก ป้องกันการตั้งครรภ์และการตั้งครรภ์ซ้ำ รายละเอียดดังนี้
- 3 2.1 สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
- 4 2.2 ขับเคลื่อนแนวทางส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
- 5 2.3 การขับเคลื่อนจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6-12 ปี และการตรวจคัดกรองโลหิตจางเด็กชั้น ป.1
- 6 2.4 การขับเคลื่อน พ.ร.บ. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 7 2.5 ส่งเสริมการเข้าถึงบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น
- 8 2.6 สนับสนุนการสื่อสารสาธารณะ
- 9 2.7 การนิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงาน
- 10 **3. มาตรการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น** ที่สอดคล้องกับข้อมูล/ความรู้
- 11 และกลยุทธ์ PIRAB
- 12 **3.1 Partner**
- 13 - สนับสนุนโรงเรียนดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (ระดับเพชร และPlus HL)
- 14 - สนับสนุนการจัดบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน
- 15 - สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
- 16 **3.2 Invest**
- 17 - ติดตามการดำเนินการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6-12 ปี และการตรวจคัดกรองโลหิต
- 18 จางเด็ก ชั้น ป.1
- 19 - ติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 20 **3.3 Regulate and Legislate**
- 21 - การขับเคลื่อนพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559
- 22 **3.4 Advocate**
- 23 - การผลิตสื่อ/มีเดียที่ทันต่อสถานการณ์และเหมาะกับกลุ่มเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
- 24 **3.5 Build Capacity**
- 25 - พัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ
- 26 **4. ประเด็นความรู้**
- 27 4.1 ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กสำหรับเด็กวัยเรียน
- 28 4.2 การจัดการน้ำหนักรักเด็กวัยเรียน
- 29 4.3 ชุดความรู้ NuPETHS
- 30 4.4 การดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 31 4.5 การคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ
- 32 4.6 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- 33 4.7 วัยรุ่นสูงวัยส่วน By NEST
- 34 4.8 ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 35 4.9 สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 36 4.10 การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- 37 4.11 การคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น
- 38 4.12 COVID-19

1 **5. ประเด็นการสื่อสารความรู้/Key Message**

ความรู้/Key Message	ประเภท	ช่องทางการสื่อสาร
1. ชุดความรู้ NuPETHS	Clip Video	ไลน์กลุ่ม คิวอาร์โค้ด หนังสือราชการ
2. การปฏิบัติตัวในสถานการณ์ COVID-19	Infographic	ไลน์กลุ่ม Facebook Google drive
3. การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย และรับผิตชอบ (Safe Sex) ใน เทศกาลต่างๆ เช่น ลอยกระทง วาเลน ไทน์	Infographic	ไลน์กลุ่ม Facebook Google drive
4. สิทธิของวัยรุ่นตามพ.ร.บ.การ ป้องกันและแก้ไข้ปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่น	Infographic	ไลน์กลุ่ม Facebook Google drive

2

3 **6. แผน/กิจกรรมการดำเนินงาน**

- 4 - ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแนวทางส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยรุ่นเรียน
- 5 - ประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร
- 6 - ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ เด็กไทยทำได้ สู่วิทยาลัยรอบรู้ด้านสุขภาพ
- 7 - การขับเคลื่อนการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6-12 ปี และการตรวจคัดกรองโลหิตจางเด็ก

8 **ขั้น ป.1**

- 9 - การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (Plus HL)
- 10 - เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพและคัดกรองสุขภาพเด็กพิเศษ

11

12

- 13 - ประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับจังหวัด
- 14 - การประเมินรับรองมาตรฐานบริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน ฉบับ พ.ศ. 2563 และ
- 15 **อำเภออานามย์การเจริญพันธุ์**

- 16 - การนิเทศ ติดตาม กำกับกับการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่นเรียนวัยรุ่น ร่วมกับการตรวจราชการ
- 17 **กระทรวงสาธารณสุข**

- 18 - การติดตาม กำกับกับการจัดบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (QOF)
- 19 - พัฒนาแนวทางการจัดบริการฝังยาคุมกำเนิดใน รพ.สต.
- 20 - การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6
- 21 - การผลิตสื่อเพื่อการสื่อสารสาธารณะ

22

23

24

25

26

27

28